

VESZÉLYES VIZEKEN – KONFLIKTUSZÓNÁK ÉS BIZTONSÁGI DILEMMÁK A
TÁVOL-KELETEN

2017. NOVEMBER 18.

A rohingya válság és annak nemzetközi jogi kérdései

Papp Viktória Anna

Cox's Bazar, Bangladesh, 25 Sept 2017
(Reuters, Cathal McNaughton)

A válság gyökerei

Felmerülő nemzetközi jogi problémák

- Hontalanság
- Etnikai tisztogatás, emberiség elleni bűncselekmény
- Népiirtás

Konklúzió

A válság gyökerei

Rohingya:

- 1,1-1,3 millió fős etnikum
- Többség Mianmar Rakhine (Arakán) szövetségi államában él
- Többségében muszlim vallású
- Nyelv: rohingya (ruaingga) dialektus

- A legnagyobb hontalan csoport

Történelmi háttér

1886: Burmát a Brit Birodalom Indiai gyarmatához kapcsolja

1937: Burmát önálló gyarmatként kormányozzák

1948. jan. 4.: Burma függetlenné válása

- 135 hivatalos kisebbség,
- állandó polgárháborús helyzet,
- Tatmadaw központi szerepe az egység megőrzésében

1962: katonai hatalomátvétel

- 1982-es állampolgársági törvény

2010: „félrendszer váltás” - USDP

Jelenlegi válság kialakulása

2012-13: muszlim kisebbségek elleni erőszak

2013-14-es mészárlások (4000 rohingya áldozat)

2015: NLD győzelem

2017. aug. 25.-i támadások – tisztogató hadjárat

Mianmari kormányzat álláspontja

Rohingyák:

- Bengáli bevándorlók
- Nem önálló etnikum
- ARMH = Terrorista csoport

Etnikai tisztogatás, emberiség elleni bűntettek – tagadják

Hontalanság

Hontalan az, akinek nincs állampolgársága → nincs olyan állam, amelyik *személyi főhatalom* értelmében védeni tudná

Hontalanok védelme

- 1954-es egyezmény a hontalanok jogállásáról

Hontalanság megelőzése

- 1961-es a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló egyezmény

---

Egyéb nközi jogi egyezmények:

Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (1966)

A gyermek jogairól szóló egyezmény (1989)

Faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény (1965)

Egyezményt a Nők elleni Diszkrimináció valamennyi formájának Felszámolásáról (1979)

Állampolgársághoz való jog és diszkrimináció tilalma

Etnikai tisztogatás?

- Nem önálló bűncselekmény nközi jog szerint

Emberiesség elleni bűncselekmény?

- Nemzetközi Büntetőbíróság (genocídium, emberiesség elleni bűncselekmény, háborús bűncselekmény és agresszió)
- Civil lakosság ellen irányul

Népiertás előjelei

- korábbi súlyos etnikai feszültségek
- “politikai felfordulás”
- a vezető elit egy bizonyos etnikai csoport tagja
- az elit ideológiája igazolja egy másik etnikai csoport üldöztetését
- autokratikus rezsim
- a nemzetközi közösségtől (viszonylag) elzárt rezsim
- a kisebbség súlyos politikai vagy gazdasági diszkrimináció célpontja

Népiirtás

A népiirtás elkövetésének megakadályozásáról és megbüntetéséről szóló 1948. évi egyezmény

- Nemzeti, népi, faji vagy vallási csoport teljes vagy részleges kiirtása céljából az alábbiak valamelyikét követi el:
  - (i) a csoport tagjainak megölése;
  - (ii) a csoport tagjainak súlyos testi vagy lelki sérelem okozása;
  - (iii) a csoportra megfontolva olyan életfeltételek ráerőszakolása, amelynek célja a csoport teljes vagy részleges fizikai elpusztulásának előidézése;
  - (iv) olyan intézkedések tétele, amelynek célja a csoporton belül a születések meggátlása;
  - (v) a csoport gyermekeinek más csoporthoz való erőszakos átvitele

---

Ius cogens!

Komponesei:

- Actus reas
- Mens rea (?)
- Áldozatok egy nemzeti, népi, faji vagy vallási csoport tagjai
- Szándék (?)

Összefoglalás

Népirtás, mint cél?

Nemzetközi közösség kulcsszerepe - R2P?

Köszönöm a figyelmet!

